

Andelskassen Fælleskassen
Bernhard Bangs Allé 27, 2000 Frederiksberg
CVR-nr. 69 55 67 28

Årsrapport 2023

Indholdsfortegnelse

	Side
Selskabsoplysninger	3
Ledelsespåtegning	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	5
Ledelsesberetning	9
Regnskab og noter	
Resultat- og totalindkomstopgørelse for 2023	23
Balance pr. 31. december 2023	24
Egenkapitalopgørelse for 2023	25
Noteoversigt	26
Noter - Anvendt regnskabspraksis	27
Noter - Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder	39
Noter til resultatopgørelse og balance	41
Noter - Kernekapital, kapitalgrundlag og solvens	53
Noter - Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici ...	54
Noter - Hoved- og nøgletal	56
Repræsentantskab	58

Selskabsoplysninger

Andelskassen

Andelskassen Fælleskassen
Bernhard Bangs Allé 27, 2000 Frederiksberg.
CVR-nr.: 69 55 67 28
Hjemstedskommune: Frederiksberg

Telefon: 35 39 45 40
Internet: www.faelleskassen.dk
E-mail: faelleskassen@faelleskassen.dk
Åbningstider: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag 10.00 til 16.00.
Onsdag 10.00 til 18.00.

Bestyrelse

Peter Højgaard Pedersen, konsulent
Bjarke Fønnesbech, direktør
Helga König-Jacobsen, uddannelsesleder
Ida Binderup, projektchef
Søren Nielsen-Gravholt, partner
Carolina Magdalene Maier, sociolog
Jonas Holst Ladefoged, videnskonsulent
Andreas Nørgaard, medarbejdervalgt

Direktion Thorleif Skjødt, direktør

Revision Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Voergårdvej 2
9200 Aalborg

Godkendt på Fælleskassens generalforsamling
den 18. april 2024

Dirigent

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 for Andelskassen Fælleskassen.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med Fælleskassens vedtægter og lovgivningens krav, herunder lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Andelskassen Fælleskassens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2023, samt af resultatet af Andelskassen Fælleskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Andelskassen Fælleskassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Frederiksberg, den 29. februar 2024

Direktion: Thorleif Skjødt, direktør

Bestyrelse: Peter Højgaard Pedersen, formand

Bjarke Fønnesbech, næstformand

Helga König-Jacobsen

Ida Binderup

Søren Nielsen-Gravholt

Carolina Magdalene Maier

Jonas Holst Ladefoged

Andreas Nørgaard, medarbejdervalgt

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i Andelskassen Fælleskassen

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Andelskassen Fælleskassen for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalgrundlag og noter, herunder anvendt regnskabspraksis samt 5 års hoved- og nøgletal. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af andelskassen i overensstemmelse med international Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser, som omhandlet i artikel 5, stk. 1 i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Andelskassen Fælleskassen den 21.04.2022 for regnskabsåret 01.01.22 - 31.12.22. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 2 år frem til og med regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2023. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger

Den regnskabsmæssige værdi af udlån og andre tilgodehavender målt til amortiseret kostpris udgør t.kr. 372.711.

Udlån måles til kostpris med fradrag af nedskrivninger. Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen. Som følge af usikkerhed om den fremtidige konjunkturudvikling i Danmark, herunder især påvirkning som følge af stigende inflation og rente samt stigende energipriser, har ledelsen foretaget et tillæg til nedskrivningerne i form af et regnskabsmæssigt skøn ("Ledelsesmæssigt skøn"). Konsekvenserne af den negative konjunkturudvikling for andelskassens kunder er i væsentligt omfang uafklarede, hvorfor der er en forøget skønsmæssig usikkerhed forbundet hermed.

Regnskabsposten er væsentlig og er forbundet med betydelige skøn vedrørende vurdering af eventuelle nedskrivningsbehov, hvorfor forholdet er anset for et af de mest betydelige ved revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger, har været:

- Gennemgang og vurdering af andelskassens nedskrivninger pr. 31. december 2023, samt de løbende nedskrivninger, der er udgiftsført i 2023. Gennemgangen omfattede en vurdering af ”Erklæring om BEC’s nedskrivningsmodel” afgivet af datacentralens uafhængige revisor samt en vurdering af ”Uafhængig revisors erklæring om Lokale Pengeinstitutters værktøj til inkludering af fremadskuende informationer i Danmark for 2023” afgivet af foreningens uafhængige revisor.
- Test af, at andelskassens forretningsgange omkring tildeling af bonitetskarakterer på de enkelte udlån har fungeret tilfredsstillende, herunder at andelskassen rettidigt får identificeret de eksponeringer, der har et nedskrivningsbehov.

Testen har taget udgangspunkt i dels en risikobaseret tilgang og en tilfældig stikprøve. Den risikobaserede tilgang har især fokuseret på følgende eksponeringer:

- andelskassens største eksponeringer,
 - eksponeringer i risikofyldte brancher, som er defineret som ejendomseksponeringer.
 - eksponeringer, der udviser svagheder i form af negativ udvikling i regnskabstal, overtræk, restancer eller lignende.
- Test af andelskassens forretningsgange omkring nedskrivningsberegning på eksponeringer, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse.
 - Test og vurdering af andelskassens validering af de metoder, der anvendes for at sikre at udlån klassificeres korrekt i stadie 1, 2 og 3.
 - Vi gennemgik og vurderede de væsentlige forudsætninger, som ligger til grund for de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger, herunder de ledelsesmæssige skøn forbundet med konjunkturforhold for andelskassens kunder, som har udviklet sig negativt i 2023.
 - Kontrol af at beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis af udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris på side 29-35, væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder side 39, samt især note 28 omhandlende kreditrisici er i overensstemmelse med lovgivningens krav og giver et retvisende billede af andelskassens kreditrisici.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere andelskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere andelskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af andelskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om andelskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at andelskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet, fortsat

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskaberne for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aalborg, den 29. februar 2024

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 32 89 54 68

Henrik Bjørn

Statsautoriseret revisor

MNE-nr. mne28606

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Fælleskassen er en andelskasse, hvis hovedaktivitet er at udbyde pengeinstitutprodukter og rådgivning til en bred kreds af private kunder og erhvervs-kunder. Kunderne, der stort set alle er andelshavere, er primært bosat i hovedstadsområdet og på Sjælland. Herudover er der et mindre antal andelshavere i andre dele af landet. Fælleskassen ønsker at kunne tilbyde andelshaverne et bredt sortiment af produkter kombineret med professionel rådgivning. Med baggrund i Fælleskassens forholdsvis enkle forretningsmodel ydes der ikke rådgivning inden for de mere udviklede finansielle instrumenter, idet disse overlades til andre i branchen.

Værdigrundlag

Fælleskassen gør en ekstra indsats for at understøtte socialt ansvarlige, demokratiske og grønne initiativer.

Demokratiske

Fælleskassen er 5.000 mennesker, der deler et demokratisk drevet pengeinstitut. Alle andelshavere ejer Fælleskassen i fællesskab. Andelshaverne har hver én stemme og vælger vores repræsentantskab, der vælger vores bestyrelse, der ansætter vores direktør. Vores forretningsprincipper og organisation er transparent, åben og gennemskuelig. Vores produkter og priser er enkle, og de krav vi stiller til vores andelshavere, er ens for alle.

Nærværende

Vores rådgivere er tilgængelige, lyttende og rådgiver i øjenhøjde. De sætter selv pris på, at dialogen er nærværende og personlig. Formålet er, at vi skal kende hinanden godt. Vi foretrækker nemlig at være meget for få, i stedet for at være lidt for mange. Derfor kan vores rådgivere levere relevant rådgivning om grønne og socialt ansvarlige projekter, forstå og finansiere alternative bolig- og livsformer, være kvalificerede partnere for skoler, ligesom de kan være det for demokratiske og bæredygtige foreninger og virksomheder. At vores andelshavere ejer os betyder, at vi har samme sigte; vores fælles bedste.

Ansvarlige

Vi vil understøtte socialt ansvarlige, demokratiske og grønne initiativer. Derfor hjælper vi virksomheder og andelshavere med den grønne omstilling, og vi hjælper dem med at løfte deres sociale ansvar. Vi strækker os langt for at støtte demokratisk organiserede virksomheder. Vi har mange andelshavere, der ønsker at udvikle nye, bæredygtige måder at bygge, bo og leve på. Det har gjort os til eksperter i alt fra bofællesskaber, ungdomsboliger i containere til Tiny-Houses. Vi ønsker at være en del af fremtidens deleøkonomi. Vi spekulerer ikke og bestræber os på at handle bæredygtigt og ansvarligt i alt hvad vi gør. Det princip gælder også vores egen bundlinje. Jo mere solide vi er, jo nemmere er det for os at gøre en forskel.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatet efter skat blev et overskud på t.kr. 11.667 mod et overskud på t.kr. 3.598 i 2022. Ledelsen anser resultatet som særdeles tilfredsstillende, set i lyset af en styrket basisindtjening. Forventningerne til resultatet for 2023 var et resultat i niveauet t.kr. 5.200 før skat og resultatet er således langt over det forventede niveau for året.

Ledelsesberetning

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold, fortsat

Regulering af nedskrivninger på udlån påvirker resultatet positivt med t.kr. 324 før skat, mod en positiv påvirkning på t.kr. 910 i 2022 som følge af tilbageførte nedskrivninger.

Netto rente- og gebyrindtægter er steget med t.kr. 12.538 til i alt t.kr. 43.422 - en fremgang på 40,6 %. Gebyrer og provisionsindtægter er faldet med t.kr. 881 til i alt t.kr. 13.529 - en tilbagegang på 6,1 %.

Kursreguleringer af værdipapirer er positive, og andrager i alt t.kr. 833 i forhold til 2022 hvor de var negative med t.kr. 101.

Balancen er øget med 5,3 % til i alt t.kr. 782.342 mod t.kr. 743.061 i 2022.

Udlån udgør t.kr. 372.711 pr. 31. december 2023 mod t.kr. 327.764 pr. 31. december 2022 – en stigning på 13,7 %. Indlånet er steget i forhold til 2022 og udgør nu t.kr. 656.064.

Likviditeten er meget tilfredsstillende og med solid overdækning i forhold til lovens krav.

Fælleskassens kapitalprocent er pr. 31. december 2023 på 29,9 %. Fælleskassens individuelle kapitalbehov er opgjort til 11,8 % pr. 31.12.2023.

Fælleskassens kapitalbehov og likviditet

Markedet for kapitalformidling til sektoren er blevet vanskeligere og funding dyrere. På baggrund af dette har bestyrelsen godkendt, at overskydende likviditet placeres i forhold til kapitalbinding og forretning.

Kapitaldækning og kapitalbehov

Fælleskassen anvender standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici, men vil løbende vurdere behovet og arbejde for, at der i risikostyringen indføres gradvist mere avancerede modeller. Vedrørende risikostyring henvises til note 28.

Fælleskassen har en kapitalprocent på 29,9 % pr. 31. december 2023 (32,5 % ultimo 2022), hvilket i lighed med sidste år vurderes som en fornuftig og forsvarlig overdækning i forhold til det individuelle kapitalbehov. Kapitalprocenten er faldet i forhold til sidste år, hvilket skyldes en stigning i både kreditrisiko og operationel risiko selvom der er en tilvækst i egenkapitalen som følge af et positivt resultat, der dog er reduceret som følge af vedtægtsmæssige begrænsninger i forhold til medregning af andelshaverpuljen.

Fælleskassen har fuld fokus på både aktuelle samt kommende regler forankret hos Europa-Parlamentet og Rådet samt Basel Komiteen. De kommende regler vil betyde stigende krav til Fælleskassens kerne- og basiskapital, ligesom der vil være yderligere krav til instituttets likviditet. Det er ledelsens vurdering, at Fælleskassen er godt rustet til at imødesee de nye regler.

Det er dog ledelsens hensigt, at der til stadighed skal være stort fokus på området.

Fælleskassen har hverken hybrid kapital eller supplerende kapital, der skal indfries. Kapitalen består kun af egentlig kernekapital – henholdsvis andelskapital og opsøret kapital.

Fælleskassen skal, udover at opgøre sin faktiske kapitalprocent, ligeledes opgøre sit individuelle kapitalbehov. Fælleskassen vurderer løbende sin metode til opgørelse af det individuelle kapitalbehov.

Ledelsesberetning

Kapitaldækning og kapitalbehov, fortsat

Opgørelsen af kapitalbehovet er baseret på bekendtgørelsen om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og kapitalbehov samt på Finanstilsynets vejledning herom. Fælleskassen har en umiddelbar overdækning på t.kr. 54.986, som udgør forskellen mellem det individuelle kapitalbehov og den faktiske kapital (solvens). Det beregnede ureviderede kapitalbehov er beregnet til 11,8 % pr. 31. december 2023. Kapitalbehovet er beregnet ud fra Finanstilsynets 8 + model.

Det er ledelsens vurdering, at kapitalbehovet er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med Fælleskassens aktiviteter.

Væsentlige uforudsete ændringer i kapitaldækningsbekendtgørelsen eller i Finanstilsynets fortolkning eller praksis for vurdering af det nødvendige kapitalbehov kan medføre, at Fælleskassens overdækning mindskes, og det kan ikke afvises, at en sådan ændring kan være væsentlig. Ligeledes kan nedadgående konjunkturer og væsentlige uforudsete begivenheder hos kunder påvirke Fælleskassens kapitalbehov væsentligt.

Fælleskassen skal i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen offentliggøre en række oplysninger, herunder det opgjorte individuelle kapitalbehov. Fælleskassen har valgt at offentliggøre oplysningerne på <https://faelleskassen.dk/om-faelleskassen/regnskab-og-ledelse/>, hvortil der henvises.

Andelskassens kapitalssituation ultimo 2023 i skematisk form:

Kapital	tkr.	%
Kapitalgrundlag pr. 31.12.2023	91.009	29,91
Kapitalbehov	36.023	11,84
Overdækning før bufferkrav	54.986	18,07
Kapitalbevaringsbuffer	7.606	2,50
Kontracyklisk kapitalbevaringsbuffer	7.606	2,50
NEP-tillæg	15.517	5,10
Overdækning efter bufferkrav og NEP-tillæg	24.257	7,97

Likviditet

Fælleskassen opgør likviditetskravene på baggrund af "Liquidity Coverage Ratio" (LCR). Fælleskassens LCR er den 31. december 2023 opgjort til 1.583 % mod 1.095 % i 2022. Baseret på de nuværende krav har Fælleskassen en betydelig overdækning på likviditetsberedskabet i forhold til lovens krav, svarende til en overdækning på 1.483 procentpoint.

Fælleskassen har et stærkt likviditetsberedskab i kraft af et meget stort indlånsoverskud.

Likviditet og udløb frem til 31. december 2023

Andelskassens funding består primært af indlån samt frie reserver.

Ledelsesberetning

Usædvanlige forhold

Krigen i Ukraine med deraf følgende økonomiske udsving betragtes af ledelsen som et helt usædvanligt forhold. Det er imidlertid ledelsens opfattelse, at usikkerheden og en eventuel afvigelse i måling af nedskrivning på udlån og garantier, ikke er væsentligt for årsrapporten.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån samt hensættelser på garantier. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsaflæggelsen for 2023 er på et niveau, der er forsvarligt. Vi skal henvise til beskrivelsen heraf i note 2.

Ledelsesmæssige skøn

Udbruddet af Covid-19 skabte stor usikkerhed om fremtiden, både at der var tale om en sundhedskrise, og at der samtidig var forventning om, at nedlukning og smittespredning ville få betydelige økonomiske konsekvenser. Fælleskassen beregnede sig i den forbindelse frem til et ledelsesmæssigt skøn, som løbende blev revurderet. Fælleskassen konstaterede på intet tidspunkt i perioden at kunderne kom i problemer på baggrund af Covid-19 pandemien eller afledte effekter heraf.

For regnskabsåret 2023 har ledelsen indregnet et ledelsesmæssigt skøn på baggrund af krigen i Ukraine, fortsat forsyningsusikkerhed og risikoen for recession. Det ledelsesmæssige skøn er foretaget både som nedskrivning og som kapitalreservation.

Det samlede ledelsesmæssige skøn ultimo 2023 på t.kr. 730, i tillæg til nedskrivningerne tillige med en kapitalmæssig reservation på t.kr. 550, vurderes af ledelsen som tilstrækkeligt.

Finanstilsynets tilsynsdiamant

Finanstilsynet har fastlagt en række særlige risikoområder med en række grænseværdier, den såkaldte tilsynsdiamant. Ved udgangen af 2023 ligger Andelskassen Fælleskassen inden for samtlige grænseværdier i tilsynsdiamanten, hvilket fremgår af nedenstående:

Pejlemærke	Grænseværdi	Andelskassens værdi
Sum af store engagementer	< (højst) 175 % af basiskapitalen	41,0%
Udlånvækst p.a.	< (højst) 20 %	13,7%
Ejendoms-eksponering	< (højst) 25 %	11,5%
Likviditets-overdækning	> (mindst) 100 %	1131,5%

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet har i henhold til Lov om finansiell virksomhed udarbejdet planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter. I forbindelse med disse planer skal der fastsættes et krav til nedskrivningsegne passiver (NEP-krav) i overensstemmelse med det afviklingsprincip, som myndighederne har fastlagt for det enkelte institut.

Ledelsesberetning

NEP-krav, fortsat

Det generelle afviklingsprincip for mindre og mellemstore pengeinstitutter, som Fælleskassen følger, indebærer, at der skal foretages en kontrolleret afvikling af pengeinstituttet, hvor en del af instituttet sælges, og en del, som ikke umiddelbart vurderes at kunne sælges, rekapitaliseres på ny. NEP-kravet består, ud over solvensbehovet og kapitalbuffere, af et tabsabsorberingstillæg og et rekapitaliseringsbeløb, hvor summen af de to sidstnævnte betegnes NEP-tillægget.

NEP-tillægget skal opfyldes med kapitalgrundlagsinstrumenter eller med en ny klasse af seniorgæld, der er foranstillet supplerende kapital og efterstillet simple kreditorer og derved skærmer de simple kreditorer i en afviklingssituation. Den nye klasse benævnes ikke-foranstillet seniorgæld (Senior Non-Preferred instrumenter eller SNP-instrumenter).

Finanstilsynet har fastsat Fælleskassens NEP-tillæg til 5,1 pct. af de risikovægtede eksponeringer. Hertil kommer solvensbehovet, hvorved det samlede NEP-krav er fastsat til 21,9 pct. af de risikovægtede eksponeringer svarende til 4,5 pct. af det samlede eksponeringsmål. NEP-tillægget skal efterleves fra 1. januar 2024.

Tilsynet genberegner og fastsætter NEP-tillægget minimum én gang årligt, hvorved de anførte procentsatser kan variere over tid.

Fælleskassen har som målsætning løbende at afdække NEP-tillægget med egentlig kernekapital.

Forventet udvikling og andre udsagn om fremtiden

Den økonomiske udvikling forventes fortsat at give udfordringer for den finansielle sektor. Så det er ledelsens forventning, at 2024 vil betyde en mindre vækst i økonomien. Ledelsen forventer dog at de kunderelaterede aktiviteter vil udvikle sig positivt, rentestigningerne kunne allerede mærkes på resultatet i 2023. Fælleskassen har fravalgt at placere sin likviditet i obligationer, hvilket i 2023 medførte, at vi ikke har lidt store tab på kursreguleringer og at vi sidst på året har øget vores indtjening på vores indlån i Nationalbanken samt på vores udlån.

Fælleskassen har i forbindelse med de markedsmæssige rentestigninger forbedret sin konkurrenceevne, da den variable udlånsrente på fokusområdet andelsboliglån blot er steget med 0,75% mod de 1,85% Nationalbanken har øget renten med. På baggrund af indtægter på vores samlede likviditet i Nationalbanken og vores forventninger til øgede renteindtægter på kundesiden forventer ledelsen at resultatet for 2024 vil komme til at ligge i niveauet tkr. 16.537 før skat.

Videnressourcer

Fælleskassens fremtidige udvikling er afhængig af, at Fælleskassen også fremover kan tiltrække den nødvendige kvalificerede arbejdskraft til varetagelse af vor hovedaktivitet. Det er ledelsens vurdering og erfaring, at vi med vor beliggenhed i hovedstaden stadig vil kunne tiltrække denne arbejdskraft.

Særlige risici

Fælleskassen har ikke påtaget sig særlige risici, hverken forretningsmæssige eller finansielle risici, ud over hvad der normalt er forbundet med udlånsvirksomhed.

Ledelsesberetning

Andelskapital

Fælleskassens brugere skal tegne min. kr. 2.000 i andelskapital.

Fælleskassen har ved udgangen af 2023 en andelskapital på mio.kr. 27,5.

Der er vedtaget stemmeretsbegrænsning efter princippet ”1 andelshaver 1 stemme”.

Fælleskassen har jf. vedtægterne af maj 2023 foretaget en værdiregulering af Fælleskassens andelskapital med mio.kr. 3,7, svarende til kurs 117,73. Andelskapitalen handles kun gennem Fælleskassen.

I forbindelse med betaling af bankpakke 1 har Fælleskassen betalt en del af provisionen til staten med andelskapital. Statens afviklingselskab har således erhvervet for ca. mio.kr. 1,6 andelskapital, hvilket svarer til 6 % af andelskapitalen. Den resterende andelskapital er spredt ud på Fælleskassens øvrige kunder, hvoraf ingen har væsentlige ejerandele.

Ledelsen

Bestyrelsen vælges af Fælleskassens repræsentantskab. Bestyrelsen modtager honorar for sit arbejde, hvilket fremgår af note 7 til årsregnskabet. Direktion og bestyrelse er ikke omfattet af bonus eller aktieordninger, ligesom der ikke forefindes nogen form for resultatlønsordninger. Direktionens fratrædelsesordninger afviger ikke fra normerne i branchen.

Fælleskassens lønpolitik godkendes hvert år på generalforsamlingen.

Ledelseshverv

Administrerende direktør Thorleif Skjødt

Bestyrelsesformand i: Foreningen Demokrati Garage

Bestyrelsesmedlem i: Demokratisk Erhverv

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Ledelseshverv – bestyrelse

Formand specialkonsulent Peter Højgaard Pedersen

Bestyrelsesformand i: Skolen på Slotsvænget

Bestyrelsesmedlem i: Kooperationen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Næstformand direktør Bjarke Fønnesbech

Direktør i LetsGo A/S og LetsGo Fleet Systems ApS

Bestyrelsesmedlem i: Anholt Borgerforening

Øvrige ledelseshverv: Sekretariatsleder i Delebilfonden LetsGo

Bestyrelsesmedlem sociolog Carolina Magdalene Maier

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem projektchef Ida Binderup

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Ledelsesberetning

Ledelseshverv, fortsat

Bestyrelsesmedlem **Andreas Nørgaard – medarbejderrepræsentant**

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem **uddannelsesleder Helga König-Jacobsen**

Bestyrelsesmedlem i: Tiny Varigheden

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem **partner Søren Nielsen-Gravholt**

Bestyrelsesmedlem i: Analyse & Tal Aarhus F.M.B.A

Øvrige ledelseshverv: Partner i Analyse & Tal Aarhus F.M.B.A.

Bestyrelsesmedlem **videnskonsulent Jonas Holst Ladefoged**

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Udbytte

Der udbetales ikke udbytte.

Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse

Denne lovpligtige redegørelse for virksomhedsledelse dækker regnskabsperioden 1. januar – 31. december 2023.

Fælleskassens bestyrelse og direktion søger til stadighed at sikre, at ledelsesstruktur og kontrolsystemer er hensigtsmæssige og fungerer tilfredsstillende. Ledelsen vurderer løbende – og mindst en gang om året – om dette er tilfældet.

Grundlaget for tilrettelæggelsen af ledelsens opgaver er blandt andet lov om finansiell virksomhed, Fælleskassens vedtægter samt god praksis for finansielle virksomheder. På dette grundlag udvikles og vedligeholdes løbende en række interne procedurer, som skal sikre en aktiv, sikker og lønsom styring af Fælleskassen.

Risikostyring

Bestyrelsen vurderer løbende og mindst en gang årligt de samlede risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med Fælleskassens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager retningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styringen af de enkelte risikofaktorer, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, forsikrings- og miljøforhold.

Regnskabsaflæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for Fælleskassens kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen, herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Fælleskassens kontrol og risikostyringssystemer kan skabe en rimelig, men ikke absolut sikkerhed for, at uretmæssig brug af aktiver, tab og/eller væsentlige fejl og mangler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås.

Ledelsesberetning

Kontrolmiljø

Bestyrelsen vurderer mindst en gang årligt organisationsstrukturen, risikoen for besvigelser, samt tilstedeværelsen af interne regler og retningslinjer.

Bestyrelsen og direktionen fastlægger og godkender overordnede politikker, procedurer og kontroller på væsentlige områder i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Overholdelse indskræpes løbende, og der foretages løbende stikprøvevis overvågning og kontrol af sådan overholdelse.

Direktionen overvåger løbende overholdelsen af relevant lovgivning og andre forskrifter og bestemmelser i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

Risikovurdering

Bestyrelsen foretager mindst en gang årligt en overordnet vurdering af risici i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Bestyrelsen tager som led i risikovurderingen stilling til risikoen for besvigelser og de foranstaltninger, der skal træffes, med henblik på at reducere og/eller eliminere sådanne risici. I den forbindelse drøftes ledelsens eventuelle incitament/motiv til regnskabsmanipulation eller anden besvigelse.

Whistleblower-ordning

Med henblik på at give mulighed for hensigtsmæssig og fortrolig rapportering af alvorlige forseelser eller mistanke herom, er der etableret et særligt system, hvori Fælleskassens medarbejdere kan indrapportere uetisk adfærd, som de måtte være bekendt med eller have mistanke om.

I fald medarbejdere støder på uetisk adfærd, har medarbejderen ret og pligt til enten at rapportere videre til bestyrelsen – eller i givet fald at sende meddelelse til Finanstilsynet.

Fælleskassens bestyrelse har besluttet, at indrapporterende medarbejdere er sikret fuld diskretion og fortrolighed ved en sådan indberetning.

Bestyrelsen har ikke modtaget rapporteringer af uetisk adfærd.

Sammensætning af ledelsesorganer

Repræsentantskab

Generalforsamlingen kan vælge op til 10 repræsentantskabsmedlemmer, som vælges for 3 år ad gangen. I alt kan repræsentantskabet udgøres af op til 30 andelshavere. Repræsentantskabets arbejde er beskrevet i vedtægterne og forretningsordenen for repræsentantskabet.

Fra repræsentantskabets midte vælges de bestyrelsesmedlemmer, som udgør Fælleskassens ledelse. En anden vigtig funktion er fastlæggelse af honorar til bestyrelsesmedlemmerne.

Ellers fungerer repræsentantskabet som bindeled mellem Fælleskassens andelshavere og Fælleskassens bestyrelse og direktion.

Herudover afholder repræsentantskabet 4-5 årlige møder. På møderne orienteres om Fælleskassens driftsmæssige situation, ligesom repræsentantskabet gennem temadrøftelser inviteres til at sætte sit præg på Fælleskassens udvikling.

Ledelsesberetning

Bestyrelsens sammensætning

Repræsentantskabet vælger bestyrelsen. Bestyrelsen består af 7 generalforsamlingsvalgte repræsentantskabsmedlemmer, der vælges for en periode af 3 år ad gangen og 1 medlem valgt af Fælleskassens medarbejdere, der vælges for en periode af 3 år ad gangen.

Bestyrelsen finder antallet af medlemmer hensigtsmæssigt. Ingen af bestyrelsens medlemmer deltager i den daglige ledelse af Fælleskassen. Det medarbejdervalgte medlem har samme rettigheder og ansvar som de repræsentantskabsvalgte medlemmer.

Bestyrelsesmedlemmernes erhvervs-mæssige baggrund sikrer hensigtsmæssig bredde og erfaringsgrundlag i bestyrelsens tilgang til opgaverne, og bestyrelsen vurderer, at den er medvirkende til at sikre kvalificerede overvejelser og beslutninger. Bestyrelsen vurderer løbende, om der er anledning til at ajourføre eller styrke medlemmernes kompetencer i forhold til opgaverne.

Bestyrelsen udarbejder årligt en selvevaluering jf. Finanstilsynets regler herom.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen påser, at direktionen overholder de af bestyrelsen vedtagne målsætninger, strategier og forretningsgange. Orientering fra direktionen sker systematisk såvel ved møder som ved skriftlig og mundtlig løbende rapportering. Denne rapportering omfatter blandt andet udviklingen i sager, som har betydning for instituttets udvikling, lønsomhed samt finansielle stilling.

Bestyrelsen mødes efter en fastlagt mødeplan cirka 11 gange årligt.

Bestyrelsen træffer blandt andet beslutninger om bevilling af større engagementer, virksomhedskøb, større investeringer og frasal, kapitalgrundlagets størrelse og sammensætning, langsigtede forpligtelser, kontrol og revisionsforhold samt væsentlige operationelle forhold.

Bestyrelsens forretningsorden fastlægger procedurer for direktionens rapportering til bestyrelsen og for disse parter kommunikation i øvrigt. Forretningsordenen gennemgås og vurderes årligt af bestyrelsen og tilpasses løbende til Fælleskassens situation.

Bestyrelsens formand og næstformand udgør formandskabet, der sammen med Fælleskassens direktion blandt andet tilrettelægger bestyrelsens møder. Formandens og næstformandens særlige opgaver er fastlagt i bestyrelsens forretningsorden.

Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i relation til særlige opgaver.

Bestyrelsens strategi arbejde – ambitioner og planer

Kollektiver, bofællesskaber og tinyhouses:

Vi vil øge antallet af kunder, som bor eller ønsker at flytte i kollektiver og bofællesskaber, og skabe en totalløsning. Alt fra advokatrådgivning til byggerådgivning, fx tilknytning af en arkitekt eller ingeniørfirma og selvfølgelig vores økonomiske rådgivning samt finansiering, vil blive samlet som et helt unikt produkt, vi kan tilbyde markedet. Disse samarbejder koordineres af Andelskassen og sker derfor uden nogen former for økonomiske mellemværender parterne i mellem.

Skoler:

Fælleskassen vil fortsat støtte små og mellemstore skoler, da de specielt i mindre byer kan være den afgørende faktor, der udgør forskellen på fraflytning eller tilflytning, specielt i yderområder. Når kommunerne, politikerne eller de store banker ikke er i stand til at vende den negative udvikling i yderområderne, så vil vi, i det omfang vi kan, hjælpe med at stoppe den negative spiral, som en skolelukning kan medføre.

Ledelsesberetning

Privat- og erhvervs kunder:

Vi vil strukturere og justere vores produkter, så de bedre matcher vores kunder. På den måde kan vi mere præcist markedsføre dem til vores forskellige målgrupper og tilbyde vores potentielle og nuværende kunder relevante løsninger, da de måske ikke ved hvad Fælleskassen kan tilbyde. Vi vil øge tilstedeværelsen på vores digitale flader, blandt andet LinkedIn og Facebook. De flader vil blandt andet blive brugt til at udbrede vores ungdomskoncept, som vi mener, er en afgørende faktor for, fortsat at kunne tiltrække andelshavere til Fælleskassen.

Revisionsudvalg

Fælleskassen er med baggrund i sin størrelse ikke underlagt reglerne om revisionsudvalg og bestyrelsen har vurderet, at det ikke for nærværende er nødvendigt at etablere et sådant.

Direktionen

Bestyrelsen ansætter den administrerende direktør, der har ansvaret for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af de strategiske planer. Direktøren er ikke medlem af bestyrelsen, men deltager normalt i bestyrelsesmøderne.

Andelshaverne

Andelshaverne er Fælleskassens grundlag. Vi er til for vore andelshavere, og uden dem eksisterede vi ikke.

Vi ser os selv som – ANDELSHAVERNES ØKONOMISKE VÆRKSTED.

Fælleskassen søger løbende at informere andelshaverne om relevante forhold og muliggøre dialog med andelshaverne. Dette sker blandt andet ved offentliggørelse af nyheder på hjemmesiden, udsendelse af nyhedsbreve, opslag på Facebook og ved udarbejdelse af årsrapporter samt på generalforsamlinger.

Bestyrelsen vurderer løbende, om Fælleskassens kapitalstruktur er i overensstemmelse med andelshavernes interesser. Ledelsen vil fremover fokusere mere på, at de frie reserver, som nu er væsentligt større end andelskapitalen, til stadighed vokser.

Dermed sikrer vi vore andelshavere bedst muligt.

Generalforsamlingen

Generalforsamlingen er Fælleskassens øverste myndighed. Fælleskassens bestyrelse lægger vægt på, at andelshaverne får en detaljeret orientering og et fyldestgørende grundlag for de beslutninger, der træffes på generalforsamlingen.

Indkaldelse til generalforsamlingen offentliggøres og udsendes til andelshaverne med mindst 2 og højst 4 ugers varsel, således at andelshaverne har mulighed for at forberede sig.

Alle andelshavere har ret til at stemme – evt. ved fuldmagt – ved generalforsamlingen jfr. vedtægterne, ligesom der er mulighed for at fremsætte forslag til behandling.

Andelshaverne kan give fuldmagt til bestyrelsen.

Efter generalforsamlingens afholdelse offentliggøres et referat på Fælleskassens hjemmeside.

Ledelsesberetning

Bestyrelsen skal indkalde til ekstraordinær generalforsamling, hvis det begæres af:

1. 1/3 af repræsentantskabets medlemmer.
2. Bestyrelsen.
3. Revisionen.
4. Andelshavere, der repræsenterer mindst 1/20 af andelshaverne.

Fælleskassens vedtægter kan ændres ved en generalforsamlingsbeslutning i overensstemmelse med Fælleskassens vedtægter og Lov om Finansiell Virksomhed.

Vederlag til ledelsen

Bestyrelsen og repræsentantskabets formand og næstformand aflønnes med et fast vederlag, der fastsættes af repræsentantskabet. Bestyrelsen og repræsentantskabets formand og næstformand er ikke omfattet af nogen form for bonus eller incitamentsordning.

Bestyrelsens og repræsentantskabets formands og næstformands vederlag fastlægges for et år ad gangen, og besluttet af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

Fælleskassens lønpolitik godkendes på generalforsamlingen.

Der indgår ikke ydelsesbaserede pensionsordninger i aflønning af bestyrelse eller direktion.

Ledelsens aflønning er nærmere beskrevet i årsregnskabs note 7.

Der findes ingen variable aflønningsformer i Fælleskassen.

Revision

Til varetagelse af andelshavernes og offentlighedens interesser vælges på den årlige ordinære generalforsamling et statsautoriseret revisionsfirma. Revisorerne aflægger rapport til den samlede bestyrelse minimum en gang om året og derudover umiddelbart efter konstatering af eventuelle forhold, som bestyrelsen bør forholde sig til.

Revisorerne deltager i bestyrelsesmøder i forbindelse med aflæggelse af årsrapporten.

Forud for indstilling til valg på generalforsamlingen foretager bestyrelsen en vurdering af revisors uafhængighed, kompetencer mv.

Interesserne

Fælleskassen søger løbende at udvikle og vedligeholde gode relationer til sine interessegrupper og samarbejdspartnere, idet sådanne relationer vurderes at have væsentlig og positiv betydning for Fælleskassens udvikling.

Medlemskaber og tætte samarbejdspartnere

- Finans Danmark
- Finanssektorens Uddannelsescenter i Skanderborg
- Mastercard Payment Services A/S
- BEC (Bankernes EDB Central)
- Det Private Beredskab
- Brancheorganisationen Lokale Pengeinstitutter
- Letpension
- Sparinvest (herunder Lokal Puljeinvest)
- Garantifonden for Indskydere og Investorer
- DLR Kredit A/S
- Nykredit Realkredit A/S (Tidl. LR Realkredit A/S)
- Frederiksberg Handelsstandsforening
- Totalkredit A/S

Ledelsesberetning

Medlemskaber og tætte samarbejdspartnere, fortsat

- BOKIS A/S
- Nets Denmark A/S
- Loomis A/S
- Danske Andelskassers Bank A/S
- MobilePay
- PFA Pension
- Finans-Support ApS
- Advokaterne Foldschack & Forchhammer
- Demokratisk Erhverv
- Kooperationen
- Nærpension
- AP Pension
- Worldline Danmark

Samfundsansvar

Fælleskassen har oprettet en Grøn- og Socialøkonomisk pulje, hvor vi donerer vores provisionsindtægt fra Sparinvest til Grønne- og Socialøkonomiske formål. For yderligere information henvises der til www.faelleskassen.dk eller www.faellespuljen.dk. Der er i 2023 bevilliget 250 t.kr., mod 247 t.kr. i 2022.

Redegørelse om det underrepræsenterede køn i Andelskassens bestyrelse

Det er ledelsens vurdering, at mangfoldighed er med til at skabe bedre resultater og en hjælp til at træffe bedre beslutninger. Ledelsen arbejder derfor for at skabe en god balance mellem mænd og kvinder i Andelskassens bestyrelse.

Måltal for bestyrelsen

Det er bestyrelsens mål, at fordelingen af kvinder og mænd i bestyrelsen ligger tæt på 50/50. Dette mål er pt ikke helt opfyldt, da der er tre kvinder og 5 mænd.

Grøn Vækst – kreditgivning til bæredygtige formål

Med vores Grøn Vækst-produkt håber vi at kunne bidrage til en mere bæredygtig udvikling i verden.

Vi vil fremover forsøge at få viderekommunikeret, at Fælleskassen har et ganske fint tilbud til alle, der ønsker at investere i miljø og bæredygtighed.

Det skal bemærkes, at ordningen både kan anvendes af virksomheder og private.

Vi har Grøn Vækst penge i følgende:

- Private miljø formål
- Servicevirksomheder
- Vedvarende energi
- Økologisk skovbrug
- Håndværksvirksomhed
- Sociale projekter
- Produktionsvirksomhed
- Distributionsvirksomhed
- Landsbyfællesskaber
- Kulturvirksomhed

Ledelsesberetning

Menneskerettigheder

Fælleskassen er bevidst om, at Fælleskassens aktiviteter særligt inden for investeringsområdet kan påvirke forhold, der vedrører de grundlæggende menneskerettigheder, når der investeres eller lånes til selskaber, som opererer globalt. Fælleskassen ønsker at imødekomme kunders, medarbejders og udvalgte Ngo'ers interesse i, hvordan sådanne problemstillinger håndteres.

Emnet bliver med mellemrum taget op i både bestyrelse og repræsentantskab.

Politikker

Det er Fælleskassens politik og retningslinjer, at investeringer og kreditgivning foregår i overensstemmelse med bredt anerkendte internationale konventioner og normer. Det betyder, at Fælleskassen stiller krav til, at vores samarbejdspartnere på investeringssiden opererer efter en ansvarlig investeringspolitik. I praksis betyder det, at vores partnere stiller krav til selskaber i deres investeringsportefølje om overholdelse af internationale konventioner og standarder indenfor:

- Menneske- og arbejdstagerrettigheder
- God selskabsledelse
- Antikorruption
- Klima og miljø

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er en vigtig samfundsopgave, som Fælleskassen som pengeinstitut er en vigtig del af. Derfor er det Fælleskassens målsætning at minimere risikoen for at blive misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering.

Hvidvaskpolitik

Fælleskassen har med udgangspunkt i vores forretningsmodel udarbejdet en hvidvaskpolitik, der fastlægger Fælleskassens risikoprofil på området med henblik på effektiv forebyggelse, begrænsning og styring af risici for at blive misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme.

Fælleskassen har udpeget en hvidvaskansvarlig, der skal sikre, at Fælleskassen overholder love og regler om hvidvask og terrorfinansiering, samt påse at foranstaltninger fastsat i hvidvaskpolitikken gennemføres.

Den hvidvaskansvarlige har desuden ansvaret for at mistænkelige forhold og transaktioner, bliver underrettet til Sekretariat for Økonomisk Kriminalitet også kaldet SØIK.

Uddannelse og samarbejde

Fælleskassens medarbejdere er en vigtig brik i det forebyggende arbejde, og bliver løbende undervist og certificeret. Uddannelsen skal sikre, at Fælleskassens medarbejdere har kendskab til gældende lovgivning, samt hvilke pligter og rolle den enkelte har i forbindelse med bestridelsen af sit job.

Fælleskassen deltager aktivt i diverse netværksarbejde på tværs af branchen for at være med til, at styrke viden og samarbejde i indsatsen med bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering.

Forretningsgange og skriftlige interne regler

Fælleskassen har udarbejdet skriftlige interne procedurer og regler om kundekendskab, opmærksomheds-, undersøgelses- samt noteringspligt, indberetning, opbevaring af registreringer, risikovurdering, risikostyring, samt uddannelses- og instruktionsprogrammer.

Ledelsesberetning

Vi skal kende vores kunder godt

En vigtig del af arbejdet er, at vi kender vores kunder og deres brug af Fælleskassen godt. Så er det lettere at se, når noget er atypisk, og derfor skal undersøges nærmere.

Vores kundekendingsprocedurer, der tager udgangspunkt i branchens fælles standard, foretages indledningsvist ved etablering af kundeforholdet og løbende gennem hele kundeforholdet.

Medarbejderforhold

Medarbejderne er et af Fælleskassens vigtigste aktiver.

Personalepleje og medarbejdernes sikkerhed og sundhed er derfor vigtige områder for Fælleskassen, og ledelsen er klar over, at flere tiltag vil være påkrævet i de kommende år for at opretholde evnen til at tiltrække nødvendige højt kvalificerede medarbejdere.

Det er vigtigt, at medarbejderne løbende bliver holdt ajour med nyheder inden for sektoren og dermed de mange nye love og regler, der ser dagens lys.

Fælleskassen uddanner løbende rådgiverne, så de er i stand til at betjene andelshaverne tilfredsstillende.

Som medejer af Finanssektorens Uddannelsescenter har vi ofte medarbejdere på kursus, ligesom samarbejdspartnere som Totalkredit og Sparinvest stiller uddannelse til rådighed.

Rådgivning om pension fylder til stadighed mere i vore rådgivningssamtaler, og mange kunder samler deres pensionsforhold i Fælleskassen.

Ved udgangen af 2023 er medarbejderstaben 15,9 medarbejdere.

Resultat- og totalindkomstopgørelse for 2023

Resultatopgørelse	Note	2023 tkr.	2022 tkr.
Renteindtægter.....	3	31.295	17.484
Negative renteindtægter.....	3	0	67
Renteudgifter.....	4	462	29
Netto renteindtægter		30.833	17.388
Udbytte af aktier mv.		113	82
Gebyrer og provisionsindtægter.....	5	13.529	14.410
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter.....		1.053	996
Netto rente- og gebyrindtægter		43.422	30.884
Kursreguleringer	6	833	-101
Andre driftsindtægter		27	16
Udgifter til personale og administration.....	7	27.804	26.584
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver..		1.469	1.248
Andre driftsudgifter.....		8	8
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.	18	-324	-910
Resultat før skat		15.325	3.869
Skat.....	8	3.658	271
Årets resultat		11.667	3.598
Forslag til resultatdiponering			
Overført til andelshaverpulje.....		3.701	1.000
Overført til næste år.....		7.966	2.598
		11.667	3.598
Totalindkomstopgørelse			
Årets resultat.....		11.667	3.598
Årets totalindkomst		11.667	3.598

Balance pr. 31.12.2023

	Note	2023 tkr.	2022 tkr.
Aktiver			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker.....		323.653	333.343
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	9	35.241	27.236
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris.....	11-18	372.711	327.764
Obligationer til dagsværdi.....	10	0	6.210
Aktier mv.		14.476	12.433
Aktiver tilknyttet puljeordninger.....	19	19.801	20.604
Grunde og bygninger i alt	20	2.555	3.058
Domicilejendomme (Leasing).....		2.555	3.058
Øvrige materielle aktiver.....	21	1.559	2.375
Aktuelle skatteaktiver.....		0	73
Udsudte skatteaktiver.....	22	547	345
Aktiver i midlertidig besiddelse.....		4.833	0
Andre aktiver.....		6.017	8.699
Periodeafgrænsningsposter.....		949	921
Aktiver i alt		782.342	743.061
Passiver			
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	23	1.509	1.948
Indlån og anden gæld.....	24	656.064	627.738
Indlån i puljeordninger		19.801	20.604
Aktuelle skatteforpligtelser		543	0
Andre passiver.....		5.986	5.916
Gæld i alt		683.903	656.206
Hensatte forpligtelser			
Hensættelser til tab på uudnyttede kredittilsagn		18	107
Hensættelser til tab på garantier		14	8
Hensatte forpligtelser i alt		32	115
Andelskapital		31.216	27.515
Overført overskud eller underskud		67.191	59.225
Egenkapital i alt		98.407	86.740
Passiver i alt		782.342	743.061
Ikke-balanceførte poster			
Garantier m.v.	25	73.174	85.034
Uudnyttede kredittilsagn		49.251	58.417
Ikke-balanceførte poster i alt		122.425	143.451
Øvrige noter	26-29		

Egenkapitalopgørelse for 2023

	Andelskapital	Overført resultat	i alt
	tkr.	tkr.	tkr.
Egenkapital 01.01.2022	26.515	56.627	83.142
Årets resultat	0	2.598	2.598
Andelshaverpulje	1.000	0	1.000
Egenkapital 31.12.2022	27.515	59.225	86.740
Egenkapital 01.01.2023	27.515	59.225	86.740
Årets resultat	0	7.966	7.966
Andelshaverpulje	3.701	0	3.701
Egenkapital 31.12.2023	31.216	67.191	98.407

Noteoversigt

1. Anvendt regnskabspraksis
2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder
3. Renteindtægter
4. Renteudgifter
5. Gebyrer og provisionsindtægter
6. Kursreguleringer
7. Udgifter til personale og administration
8. Skat
9. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker
10. Obligationer til dagsværdi
11. Udlån og andre tilgodehavender
12. Gruppering på sektorer og brancher
13. Nedskrivninger primo
14. Eksponeringer før nedskrivninger primo
15. Nedskrivninger ultimo
16. Eksponeringer før nedskrivninger ultimo
17. Analyse af ændringer i nedskrivninger
18. Opsummering af regnskabsmæssig værdi af eksponeringer
19. Aktiver tilknyttet puljeordninger
20. Domicilejendom, leasing
21. Øvrige materielle aktiver
22. Udsudte skatteaktiver og skatteforpligtelser
23. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker
24. Indlån og anden gæld
25. Eventualforpligtelser m.v.
26. Nærtstående parter
27. Kernekapital, kapitalgrundlag og solvens
28. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici
29. Hoved- og nøgletal

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis

Lovgrundlag, praksis og præsentation

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og er afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som for årsregnskabet 2022, uden ændringer.

INDREGNING OG MÅLING

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, og omkostninger indregnes med de beløb der vedrører regnskabsåret. Alle værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, herunder afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb der tidligere har været indregnet fremgår af resultatopgørelsen.

Generelt om indregning og måling, fortsat

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde andelskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå andelskassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris eller amortiseret kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til begivenheder, der fremkommer mellem balancedagen og tidspunktet for aflæggelsen af årsrapporten, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Ændres beløb, der blev indregnet for et tidligere regnskabsår, som følge af ændret regnskabsmæssig skøn, indregnes virkningen fremadrettet og på tilsvarende måde som det oprindelig skøn.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter, renteudgifter og gebyrer indregnes i resultatopgørelsen i den periode de vedrører. Visse gebyrer og provisioner, der er en del af den effektive rente af et finansielt instrument eller forpligtelse, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af renten på de finansielle instrumenter og forpligtelser under henholdsvis renteindtægter og renteudgifter.

Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente, indtægtsføres over lånenes forventede løbetid. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn, pensioner, sociale udgifter og goder m.v. til andelskassens personale, og indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Udgifter til administration omfatter bl.a. markedsføring, it, kontorhold, kontingenter og forsikringer, samt øvrige administrative og driftsmæssige udgifter.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Udskudt skat medregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

Balancen

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker der måles til dagsværdi omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker.

Dagsværdien fastsættes sædvanligvis til nominel værdi.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris (IFRS 9)

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter

Efter de IFRS 9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og instituttets forretningsmodel for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning; finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter, fortsat

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

Andelskassens udlån og tilgodehavender måles uændret til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen som følge af, at de indgår i en handelsbeholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Andelskassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst.

Klassifikation af finansielle forpligtelser skal enten ske til amortiseret kostpris eller til dagsværdi gennem resultatopgørelsen efter første indregning. Følgende finansielle forpligtelser skal indregnes til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen
- Forpligtelser med et eller flere indbyggende afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten, eller hvor en separat måling af henholdsvis hovedkontrakt og det indbyggede finansielle instrument ikke er mulig.

Øvrige finansielle forpligtelser måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Udlån måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender mv.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn

Nedskrivninger og hensættelser baseres på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør risikoen for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Dette medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen, nedskrivninger.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadie 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives eksponeringen med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i eksponeringens restløbetid.
- Stadie 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.
- Kreditforringede ved første indregning omfatter de eksponeringer, som er kreditforringede ved første indregning. Disse oplyses særskilt i lighed med stadie 1-3.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på instituttets rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadie 2

Betydelig stigning i kreditrisiko (Stadie 2)

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter om sandsynlighed for misligholdelse (PD), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12-måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet. Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadie 1. Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det instituttets vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko. Eksponeringer i stadie 2 tilhørende kunder som udviser betydelige svaghestegn, bliver indplaceret i stadie 2 svag.

Kreditforringede aktiver (Stadie 3)

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter eller
- Når instituttet eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder
- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på kreditforringelse ved hver regnskabsafslutning. Andelskassen gennemgår alle udlån over 2% af kapitalgrundlaget individuelt.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sin forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af det forventede kredittab. Andelskassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån, eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel. Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende information, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk information, som er udviklet af andelskassens datacentral ved brug af statistiske modeller.

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen, fortsat

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag samt yderligere træk på kredittilsagn. Datacentralens fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som instituttet forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Som udgangspunkt herfor bruges en model, der udvikles og vedligeholdes af LOPI - Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variabler. Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variabler, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en 'langtidsligevægt' opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne. Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Instituttet foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Ledelsesmæssige tillæg

Fælleskassen foretager en vurdering af om der skal være tillæg til de beregnede nedskrivninger til dækning af forventede kredittab. Fælleskassen vurderer en række skøn over faktorer, som kan forventes at påvirke de fremtidige tab på de eksponeringer, som findes på balancedagen, herunder eksempelvis forventninger til makroøkonomiske forhold, brancheudvikling eller særlige risikofyldte porteføljer. Der indregnes justeringer til de beregnede nedskrivninger på basis heraf.

Nedskrivninger i studie 2 svag og 3

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for fastforrentede udlån og tilgodehavender den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af det udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist. Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

I henhold til kreditpolitikken tages de sikkerheder som det er muligt ved indgåelse af eksponeringer. Det er andelskassens praksis, at en fordring afskrives regnskabsmæssigt, når retskravet er fortabt eller sandsynligheden for inddrivelse er meget fjern. Principperne for tabsafskrivning er de samme for privatkunder såvel som for erhvervs kunder.

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor andelskassen bliver delvist indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervs kunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, rekonstrueres eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sager til inddrivelse via et inkassoselskab, som står for inddrivelse af gælden.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne, eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien. Obligationer bogføres efter handelsdato.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Obligationer til dagsværdi, fortsat

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter instituttet dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier mv.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Domicilejendomme

Leasingkontrakter vedrørende domicilejendomme indregnes ved første måling til nettoværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger, og afskrivningsperioden er fastsat til 10 år.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Driftsmateriel måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Restværdien revurderes årligt. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi herefter:

	Brugstid	Restværdi
Driftsmateriel	3-10 år	0 % af kostpris
Indretning af lejede lokaler	5-10 år	0 % af kostpris

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgssum og nytteværdien. Kunst indregnes til kostpris og afskrives ikke.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver, herunder aktiver overtaget som følge af afvikling af kundeengagementer, hvor det er hensigten at sælge aktiverne inden for 12 måneder. Overtagne aktiver indregnes til den laveste værdi af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Der afskrives ikke på aktiverne fra det tidspunkt, hvor de klassificeres som aktiver i midlertidig besiddelse.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Aktiver i midlertidig besiddelse, fortsat

Tab ved værdiforringelse, der opstår ved den første klassifikation som aktiver i midlertidig besiddelse, og gevinst eller tab ved efterfølgende måling til laveste værdi af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af sagsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen under de poster, de vedrører.

Periodeafgrænsningsposter og andre aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte udgifter vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre aktiver omfatter hovedsagligt tilgodehavende rente- og provisionsindtægter der er indtjent inden balancedagen, men først afregnes i efterfølgende regnskabsår. Andre aktiver måles til dagsværdi.

Finansielle forpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved gældsopåtagelse til det modtagne provenu, hovedstolen med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rentes

Hensatte forpligtelser

Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes når det på balancedagen er sandsynliggjort, at forpligtelsen vil medføre et træk på andelskassens økonomiske ressourcer, og at forpligtelsen beløbsmæssigt kan opgøres pålideligt.

Egenkapital

Opskrivning af andelskapitalen

Opskrivning af andelskapitalen indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse. Den foreslåede opskrivning for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Skatter

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudt skat indregnes efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver indregnes med det beløb, som forventes at blive udnyttet, eksempelvis ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Noter herunder anvendt regnskabspraksis

Note 1 Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Omregning af fremmed valuta

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs (lukkekurs). Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Ikke monetære poster omregnes for aktiver der måles til kostpris til transaktionsdagens valutakurs og for aktiver der måles til dagsværdi til balancedagens valutakurs (lukkekurs).

Øvrige oplysninger

Eventualforpligtelser og garantier

Andelskassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre andelskassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelse til tab på garantier" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.".

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er medtaget i henhold til bilag 7 til regnskabsbekendtgørelsen, og er defineret i vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter.

Noter væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Note 2 Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Områder med regnskabsmæssige skøn

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

- Nedskrivning på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn.

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den i note 1 beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig.

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling inden for brancher, hvor andelskassen har betydelige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsjendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som instituttet anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori.

Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang mv.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer, at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

Noter væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Note 2 Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder, fortsat

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier (en "base case", en "bedre case" og en "værre case"). Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden. Fastlæggelsen af scenarier og sandsynlighedsvægtning heraf er forbundet med usikkerhed.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige skøn er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment og de berørte låntagere. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med skøn.

Ledelsesmæssigt skøn

Udbruddet af Covid-19 skabte stor usikkerhed om fremtiden, både at der var tale om en sundhedskrise, og at der samtidig var forventning om, at nedlukning og smittespredning ville få betydelige økonomiske konsekvenser. Fælleskassen beregnede sig i den forbindelse frem til et ledelsesmæssigt skøn, som løbende blev revurderet. Fælleskassen konstaterede på intet tidspunkt i perioden at kunderne kom i problemer på baggrund af Covid-19 pandemien eller afledte effekter heraf.

For regnskabsåret 2023 har ledelsen indregnet et ledelsesmæssigt skøn på baggrund af krigen i Ukraine, fortsat forsyningsusikkerhed og risikoen for recession. Det ledelsesmæssige skøn er foretaget både som nedskrivning og som kapitalreservation. Det samlede ledelsesmæssige skøn ultimo 2023 er forøget med 16,8 % til tkr. 730 i tillæg til nedskrivningerne tillige med en kapitalmæssig reservation på tkr. 550 samlet set har Fælleskassen reserveret tkr. 1.280.

Det ledelsesmæssige tillæg vedrører eksponeringerne i stadie 1, stadie 2 og stadie 3, hertil kommer at stadie 3 kunder er underlagt en individuel vurdering, hvor der i de individuelle vurderinger inkluderes risici relateret til den nuværende markedssituation.

Til blandedelen på den resterende kreditportefølje har ledelsen valgt at reservere samme procentdel via et forhøjet kapitalbehov.

Note	2023 tkr.	2022 tkr.
3 Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	9.908	0
Udlån og andre tilgodehavender	21.330	17.417
Obligationer	56	65
Øvrige renteindtægter	1	2
Renteindtægter i alt	31.295	17.484
Negative renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	67
Negative renteindtægter i alt	0	67
4 Renteudgifter		
Indlån og anden gæld	403	-52
Øvrige renteudgifter	59	81
Renteudgifter i alt	462	29
5 Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter	268	241
Betalingsformidling	1.462	1.308
Lånesagsgebyrer	1.820	1.898
Garantiprovision	3.278	3.845
Øvrige gebyrer og provisioner	6.701	7.118
Gebyrer og provisionsindtægter i alt	13.529	14.410
6 Kursreguleringer		
Obligationer	96	-521
Aktier mv.	818	504
Valuta, rente mv. i alt	-81	-84
Aktiver tilknyttet puljeordninger	-2.024	2.241
Indlån i puljeordninger	2.024	-2.241
Kursreguleringer i alt	833	-101

Note	2023 tkr.	2022 tkr.
7 Udgifter til personale og administration		
Personaleudgifter:		
Lønninger (her er alene tale om faste lønde)	11.333	11.948
Pensioner	1.224	1.258
Udgifter til social sikring og afgifter mv.	2.062	2.132
I alt	14.619	15.338
Øvrige administrationsomkostninger	13.185	11.246
Udgifter til personale og administration i alt	27.804	26.584
Heraf lønninger og vederlag til bestyrelse:	515	421
<p>Oplysninger om individuelle vederlag til medlemmer af bestyrelsen og direktionen er tilgængelige på Fælleskassens hjemmeside.</p> <p>Fælleskassen har ikke udover ovenstående løn og pensionsforhold, forpligtelser for nuværende og/eller forhenværende medlemmer af bestyrelse, direktion og særlige risikotagere.</p>		
Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede	15,9	16,4
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	300	452
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	154	125
Samlet honorar til de generalforsamlingsvalgte der udfører den lovpligtig revision	454	577

Ikke-revisionsydelser vedrører lovpligtige erklæringer, samt erklæringer vedrørende NemID og MitID samt review af årets overskud til indregning i kapitalgrundlaget.

Note	2023 tkr.	2022 tkr.
8 Skat		
Beregnet skat af årets indkomst	3.860	841
Ændring i udskudt skat	-202	-570
Skat af årets resultat	3.658	271
Skatteafstemning		
Gældende skattesats	22,0	22,0
Særskat for finansielle virksomheder i Danmark	3,2	0,0
Ikke-skattepligtige indtægter og ikke-fradragsberettigede udgifter m.m.	-1,3	-15,0
Effektiv skatteprocent	23,9	7,0
9 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid		
Anfordringstilgodehavender	35.241	27.236
I alt fordelt efter restløbetid	35.241	27.236
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	35.241	27.236
Tilgodehavender i alt	35.241	27.236
10 Obligationer til dagsværdi		
Realkreditobligationer	0	6.210
Obligationer i alt	0	6.210

Note	2023 tkr.	2022 tkr.
11 Udlån og andre tilgodehavender		
Udlån og tilgodehavender før nedskrivninger.....	380.959	338.830
Nedskrivninger ultimo	8.248	11.066
Udlån og andre tilgodehavender ultimo	372.711	327.764
Samlet udlån fordelt efter restløbetid		
Anfordring	13.163	12.199
Til og med 3 måneder	15.089	5.994
Over 3 måneder og til og med 1 år	53.804	42.504
Over 1 år og til og med 5 år	100.388	104.846
Over 5 år	190.267	162.221
	372.711	327.764

Standardvilkår

Erhvervskunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra andelskassens side på 1 måned. Ved erhvervslån stilles der krav om, at kunden løbende afleverer økonomiske oplysninger til andelskassen.

Privatkunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra andelskassens side på 1 måned. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved nyudlån samt ved ændringer til eksisterende udlån.

Sikkerhedsstillelse

Til sikkerhed for private udlån og kreditfaciliteter stilles der i størst muligt omfang ejerpant i private ejendomme (herunder andelsboliger); pant i motorkøretøjer og lystfartøjer, samt for en mindre dels vedkommende selvskyldnerkaution af god bonitet. Endvidere er det kutyme at debitor deponerer en livspolice til sikkerhed for engagementet.

For erhvervsfaciliteter stilles ejerpant i erhvervsjendomme, motorkøretøjer, driftsmidler og driftsinventar. Endvidere kan der kræves virksomhedspant eller fordringspant, såfremt omstændighederne taler herfor. For Fælleskassens skolesegment gælder det endvidere, at der kræves transport i skolens statstilskud.

Note**2022****11 Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):**

Eksponeringer, der er:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Se fod-note*	Total
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet (3) ...	116.458	0	0	0	116.458
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet (2a) ..	161.993	3.832	0	0	165.825
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	69.675	59.343	0	3.076	132.094
Med væsentlige svaghedstegn (2c)	11.709	24.509	0	53	36.271
Kreditforringede (1)	0	0	30.941	699	31.640
Total.....	359.835	87.684	30.941	3.828	482.288

*Kreditforringet ved første indregning

2023**Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):**

Eksponeringer, der er:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Se fod-note*	Total
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet (3) ...	85.794	0	0	0	85.794
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet (2a) ..	207.112	3.041	0	0	210.153
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	80.870	57.613	0	2.159	140.642
Med væsentlige svaghedstegn (2c)	15.863	31.074	0	1	46.938
Kreditforringede (1)	0	0	19.868	4	19.872
Total.....	389.639	91.728	19.868	2.164	503.399

*Kreditforringet ved første indregning

Note	2023	2022
12 Gruppering på sektor og brancher	Procent	Procent
Offentlige myndigheder	0	0
Erhverv, herunder:		
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0
Industri og råstofindvinding	1	1
Energiforsyning	0	0
Bygge- og anlæg	1	1
Handel	5	6
Transport, hoteller og restauranter	3	6
Information og kommunikation	3	3
Finansiering og forsikring	4	5
Fast ejendom	11	9
Øvrige erhverv	25	29
Erhverv i alt	53	60
Private	47	40
I alt	100	100

Note

**13 Nedskrivninger mv. 01.01.2023
under IFRS 9 opdelt i stadier**

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditfor- ringet ved første ind- regning	I alt
	01.01.2023	01.01.2023	01.01.2023	01.01.2023	01.01.2023
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Udlån til amortiseret kostpris*.....	842	305	9.856	170	11.173
Garantier.....	8	0	0	0	8
I alt.....	850	305	9.856	170	11.181

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

**14 Eksponeringer før
nedskrivninger mv. 01.01.2023
under IFRS 9 opdelt i stadier**

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditfor- ringet ved første ind- regning	I alt
	01.01.2023	01.01.2023	01.01.2023	01.01.2023	01.01.2023
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Udlån til amortiseret kostpris*.....	295.424	69.681	28.313	3.828	397.246
Garantier.....	64.411	18.003	2.628	0	85.042
I alt.....	359.835	87.684	30.941	3.828	482.288

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

**15 Nedskrivninger mv. 31.12.2023
under IFRS 9 opdelt i stadier**

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditfor- ringet ved første ind- regning	I alt
	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Udlån til amortiseret kostpris*.....	412	1.020	6.790	44	8.266
Garantier.....	11	3	0	0	14
I alt.....	423	1.023	6.790	44	8.280

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

**16 Eksponeringer før
nedskrivninger mv. 31.12.2023
under IFRS 9 opdelt i stadier**

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditfor- ringet ved første ind- regning	I alt
	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Udlån til amortiseret kostpris*.....	331.951	78.672	17.424	2.164	430.211
Garantier.....	57.688	13.056	2.444	0	73.188
I alt.....	389.639	91.728	19.868	2.164	503.399

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

Note

17 Analyse af ændringer i nedskrivninger

Analyse af ændringer i nedskrivninger i året opdelt i de enkelte stadier med sammenhæng til resultatførte nedskrivninger mv. Opsummering af samlede resultatførte nedskrivninger mv. fremgår af note 18.

Nedskrivninger og hensættelser til tab	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditfor- ringet ved første ind- regning	I alt	Resultat- førte ned- skrivninger mv.
	2023	2023	2023	2023	2023	2023
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Nedskrivninger 01.01.2023 under IFRS 9, udlån til amort. kostpris.....	842	305	9.856	170	11.173	0
Nedskrivninger vedr. nye eksponeringer i året, herunder nye konti til eksisterende kunder.....	70	1	0	44	115	115
Tilbageført nedskrivninger vedr. indfrieede konti.....	-792	0	-512	-170	-1.474	-1.474
Overførsel til stadie 1.....	-124	124	0	0	0	0
Overførsel til stadie 2.....	0	-21	21	0	0	0
Overførsel til stadie 3.....	80	0	-80	0	0	0
Ledelsesmæssigt tillæg som følge af markedssituationen.....	0	105	0	0	105	105
Nedskrivninger i året som følge af ændring i kreditrisiko.....	336	506	118	0	960	960
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt.....	0	0	-2.613	0	-2.613	0
Andre bevægelser (rentekorr.).....	0	0	0	0	0	-59
Indgået på tidligere afskrevne fordringer.....	0	0	0	0	0	23
Nedskrivninger 31.12.2023	412	1.020	6.790	44	8.266	-330
Hensættelser 01.01.2023 under IFRS 9, uudnyttet maks. og tilsagn...	8	0	0	0	8	0
Hensættelser til tab vedr. nye eksponeringer i året.....	3	3	0	0	6	6
Hensættelser til tab 31.12.2023	11	3	0	0	14	6

Note

18 Opsummering regnskabsmæssig værdi af eksponeringer	Eksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Resultatført nedskrivninger mv. i alt
				2022
	2022	2022	2022	2022
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Udlån til amortiseret kostpris*	397.246	11.173	386.073	-878
Garantier.....	85.042	8	85.034	-32
I alt.....	482.288	11.181	471.107	-910

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

2022
Procent

Årets nedskrivningsprocent	-0,2
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,6

Opsummering regnskabsmæssig værdi af eksponeringer	Eksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Resultatført nedskrivninger mv. i alt
				2023
	2023	2023	2023	2023
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Udlån til amortiseret kostpris*	430.211	8.266	421.945	-330
Garantier.....	73.188	14	73.174	6
I alt.....	503.399	8.280	495.119	-324

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

2023
Procent

Årets nedskrivningsprocent	-0,1
Akkumuleret nedskrivningsprocent	1,8

Note	2023	2022
19 Aktiver tilknyttet puljeordninger		
Andelskassens puljeordninger er fordelt på disse aktivtyper:		
Obligationer	0	0
Danske Aktier	955	1.030
Mixpulje Minimum	72	72
Mixpulje Middel	6.500	6.257
Globale Aktier	1.444	1.551
Mixpulje Høj	7.724	8.691
Mixpulje Lav	1.219	1.320
Mixpulje Maksimum	1.887	1.683
Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt	19.801	20.604
20 Domiciljendom, leasing		
Primo værdi	3.058	3.561
Tilgang	0	0
Afskrivninger	-503	-503
Ultimo værdi	2.555	3.058
21 Øvrige materielle aktiver		
Samlet kostpris primo	5.617	5.537
Tilgang i årets løb	150	311
Afgang i årets løb	0	-231
Samlet anskaffelsespris ultimo	5.767	5.617
Af- og nedskrivninger primo	3.242	2.728
Årets afskrivninger	966	745
Årets afskrivninger på afgang	0	-231
Af- og nedskrivninger ultimo	4.208	3.242
Bogført beholdning ultimo	1.559	2.375

Note	2023 tkr.	2022 tkr.
22 Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser		
Udskudt skat primo	345	-225
Ændring i udskudt skat	202	570
Ultimo	547	345
Udskudt skat netto		
Øvrige materielle aktiver	-62	-198
Udlån	609	543
Udskudt skat netto i alt	547	345
Udskudte skatte aktiver		
Øvrige materielle aktiver	-62	-198
Udlån	609	543
Udskudte skatte aktiver i alt	547	345
23 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
På anfordring	1.509	1.948
Gæld i alt	1.509	1.948
24 Indlån og anden gæld		
Fordeling på restløbetider		
På anfordring	594.755	576.331
Indlån med opsigelsesvarsel:		
Til og med 3 måneder	34.322	19.215
Over 3 måneder og til og med 1 år	106	1.616
Over 1 år og til og med 5 år	491	5.880
Over 5 år	26.390	24.696
	656.064	627.738
Fordeling på indlånstyper		
På anfordring	587.993	594.540
Med opsigelsesvarsel	35.526	1.223
Særlige indlånsformer	32.545	31.975
Indlån og anden gæld i alt	656.064	627.738

Note	2023	2022
	tkr.	tkr.
25 Eventualforpligtelser m.v.		
Garantier		
Finansgarantier	25.056	27.895
Tabsgarantier for realkreditudlån	32.714	40.271
Øvrige garantier	15.404	16.868
Garantier i alt	73.174	85.034
Uudnyttede kredittilsagn	49.251	58.417
Ikke-balanceførte poster i alt	122.425	143.451

Andelskassen anvender BEC som datacentral

Andelskassen har deponeret 5,0 mio.kr. til sikkerhed for clearingskonto i Danske Andelskassers Bank. Derudover er der ikke afgivet pantsætninger, sikkerhedsstillelser eller lignende.

26 Nærtstående parter

Alle transaktioner med nærtstående parter sker på markedsvilkår.

Andelskassen definerer nærtstående parter som medlemmer af Andelskassens bestyrelse og direktion samt de virksomheder, hvori bestyrelsesmedlemmer har bestemmende indflydelse.

Nærtstående parter med bestemmende indflydelse over Andelskassen Fælleskassen:

Ingen

Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret

Der har i regnskabsåret været følgende transaktioner mellem andelskassen og nærtstående parter

	2023	2022
	tkr.	tkr.
Bestyrelse		
Udlån og andre tilgodehavender	1.177	4.595
Garantier	0	10
Uudnyttede kreditfaciliteter	275	1.501
Lån, lånetilsagn og garantier i alt	1.452	6.106
<i>Udlånsrente</i>	<i>2,45-9,65 %</i>	<i>2,45-7,45 %</i>
Sikkerheder	454	354
Indlån	1.244	2.019

Note	2023 tkr.	2022 tkr.
26 Nærtstående parter, fortsat		
Direktion		
Udlån og andre tilgodehavender	21	16
Garantier	0	0
Uudnyttede kreditfaciliteter	379	384
Lån, lånetilsagn og garantier i alt	400	400
<i>Udlånsrente</i>	<i>2,45 %</i>	<i>2,45 %</i>
Sikkerheder	0	0
Indlån	841	1.154
27 Kernekapital, kapitalgrundlag og solvens		
Egenkapital	98.407	86.740
Forsigtig værdiansættelse	14	19
Øvrige fradrag	7.384	457
Egentlig kernekapital	91.009	86.264
Kernekapital	91.009	86.264
Kapitalgrundlag	91.009	86.264
Kreditrisiko	238.237	209.368
Markedsrisiko	751	2.847
Operationel risiko	65.258	53.430
Risikoeksponering	304.246	265.645
Nøgletal		
Egentlig kernekapitalprocent	29,9	32,5
Kernekapitalprocent	29,9	32,5
Kapitalprocent	29,9	32,5

Note

28 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici

Fælleskassen er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med Fælleskassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Fælleskassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til dagligt påvirker pengeinstituttet. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af direktionen. Afdækningsstrategier bliver dagligt styret af Fælleskassens administration.

Kreditrisiko

De væsentligste risici i Fælleskassen vedrører kreditrisiko. Risikostyringspolitikker er tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventet sikkerhed. Fælleskassen vil som hovedregel forlange sikkerhed i ejendomme, maskinel og kautioner. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som Fælleskassen har forretninger med. Den samlede krediteksponering er sammensat af balanceførte og ikke balanceførte poster. Eksponeringen omfatter almindelige bankforretninger.

Fælleskassen følger løbende alle udlån og garantier på individuel basis.

For opgørelse af kreditrisici vedrørende udlån i øvrigt henvises til noterne 11-18.

Markedsrisiko

Opgørelse og overvågning af markedsrisici sker på daglig basis. Bestyrelsen modtager orientering om udvikling i markedsrisici på månedsbasis. Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Instituttet foretager løbende afdækning af renterisikoen. Den samlede renterisiko udgjorde ultimo 2023 0,0 % mod 0,1 % i 2022.

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, instituttet må påtage sig.

Likviditetsrisiko

Likviditetsberedskab

Fælleskassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultralikvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det likvide beredskab fastlægges ud fra en målsætning om at sikre et tilstrækkeligt og stabilt likvidt beredskab.

Fælleskassen tilstræber at have en overdækning i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed på 100 %.

Note

28 Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici, fortsat

Operationel risiko

Fælleskassen har, med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, udarbejdet flere politikker.

En central del heraf er sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til it og personale, ligesom den stiller en række krav til håndtering af følsomme oplysninger. Herudover er der udarbejdet nødplaner for it, som skal begrænse tab i tilfælde af manglende it-faciliteter eller anden lignende krisesituation.

Fælleskassen ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes kontrol skal foregå. Fælleskassen er qua sin størrelse afhængig af visse nøglemedarbejdere. For at mindske afhængigheden er der udarbejdet skriftlige arbejdsgange. Herudover søger Fælleskassen i videst muligt omfang at uddanne medarbejdere på områder, hvor det vurderes, at dens største afhængighed er til stede.

Fælleskassen har etableret en compliancefunktion, der skal medvirke til at sikre, at vi til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Det er Fælleskassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Hoved- og nøgletal

(i 1.000 kr.)

Note

29 Hoved- og nøgletal**

Resultatopgørelse

	2023	2022	2021	2020	2019
Netto rente- og gebyrindtægter.....	43.422	30.884	28.698	25.134	27.622
Kursreguleringer.....	833	-101	621	207	367
Udgifter til personale og administration.....	27.804	26.584	24.586	23.382	23.856
Af og nedskrivninger på materielle aktiver.....	1.469	1.248	1.205	1.179	677
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv...	-324	-910	-878	332	-2.931
Skat.....	3.658	271	894	58	991
Årets resultat.....	11.667	3.598	3.518	406	5.417

Balance

Udlån og andre tilgodehavender.....	372.711	327.764	304.747	289.676	294.109
Egenkapital.....	98.407	86.740	83.142	79.624	79.218
Aktiver i alt.....	782.342	743.061	735.934	718.240	612.103

Nøgletal

Solvensprocent.....	29,9	32,5	31,6	27,0	32,8
Kernekapitalprocent.....	29,9	32,5	31,6	27,0	32,8
Egenkapitalforrentning før skat.....	16,6	4,6	5,4	0,6	8,4
Egenkapitalforrentning efter skat.....	12,6	4,2	4,3	0,5	7,1
Indtjening pr. omkostningskrone.....	1,53	1,14	1,18	1,02	1,30
Renterisiko.....	0,0	0,1	0,2	3,6	0,1
Valutaposition.....	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1
Valutarisiko.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån i forhold til indlån.....	56,4	52,3	49,1	48,4	58,7
Likviditet opgjort efter LCR.....	1.582,9	1.095,4	1.413,4	881,6	2.270,8
Summen af store engagementer.....	41,0	40,8	78,6	99,5	65,4
Akkumuleret nedskrivningsprocent.....	1,8	2,6	2,9	3,6	3,9
Årets nedskrivningsprocent.....	-0,1	-0,2	-0,2	0,1	-0,7
Årets udlånsvækst.....	13,7	7,6	5,2	-1,5	2,5
Udlån i forhold til egenkapital.....	3,8	3,8	3,7	3,6	3,7
Afkastningsgrad.....	1,5	0,5	0,5	0,1	0,9

** Regnskabsregler forenelige med IFRS 16 blev implementeret 1. januar 2020, og der er i overensstemmelse med den modificerede retrospektive overgangsmetode i IFRS 16 ikke sket ændring af sammenligningstal for perioden 2019.

Hoved- og nøgletal

Note

29 Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom.

Solvensprocent	=	$\frac{\text{Basiskapital efter fradrag} \times 100}{\text{Risikovægtede aktiver}}$
Kernekapitalprocent	=	$\frac{\text{Kernekapital efter fradrag} \times 100}{\text{Risikovægtede aktiver}}$
Egenkapitalforrentning før skat	=	$\frac{\text{Periodens resultat før skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Egenkapitalforrentning efter skat	=	$\frac{\text{Periodens resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Indtjening pr. omkostningskrone	=	$\frac{\text{Nettoindtægter incl. kursreguleringer}}{\text{Omkostninger (ekskl. skat)}}$
Renterisiko	=	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital efter fradrag}}$
Valutaposition	=	$\frac{\text{Valutakursindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital efter fradrag}}$
Udlån i forhold til indlån	=	$\frac{\text{Bruttoudlån}}{\text{Indlån}}$
Udlån i forhold til egenkapital	=	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
Udlånsvækst	=	$\frac{(\text{Udlån ultimo} - \text{Udlån primo}) \times 100}{\text{Udlån primo}}$
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	=	$\frac{\text{Overskydende likviditet efter opfyldelse af FIL §152}}{10\% - \text{lovkravet}}$
Summen af store engagementer	=	$\frac{\text{Sum af store engagementer}}{\text{Basiskapital}}$
Periodens nedskrivningsprocent	=	$\frac{\text{Periodens nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Afkastningsgrad	=	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Aktiver i alt}}$

Repræsentantskab

Arthur Green	Brønshøj
Bent Andrup	Herlev
Bjarke Fønnesbech	Anholt
Carolina Magdalene Maier	København K
David Asmussen	København Ø
Ditte Deigaard	Vanløse
Helga König-Jacobsen	Køge
Ida Binderup	Valby
Jacob Westergaard Madsen	Valby
Jacob Baagland Hou	København N
Jan Fruergaard	København S
Jonas Holst Ladefoged	København N
Katrine Green Rostgaard	Tisvildeleje
Kristian Sønderstrup-Granquist	København Ø
Lisbeth Christiansen	Frederiksberg C
Oscar Svendsen	Frederiksberg C
Oskar Dahl Hansen	København N
Peter Højgaard Pedersen	Espergærde
Pil Berner Strandgaard	København N
Sune Hansen	København NV
Søren Nielsen-Gravholt	København NV
Søren Vincents Svendsen	København K
Søren Fussing	Hellerup
Thomas Elletoft Køster	Vejby